

DAAVID JA GOLJAT

1. Kertomuksen taustatietoja

a) Kertomuksen tapahtumapaikka

Filistealaiset kokosivat joukkonsa sotaan, ja he kokoontuivat lähelle Sookoa, joka on Juudassa. He leiriytyivät Sookon ja Asekan välille, Efes-Dammimiin. Saul ja Israelin miehet olivat myös kokoontuneet ja leiriytyneet Tammilaaksoon; ja he asettuivat sotarintaan filistealaisia vastaan. Filistealaiset olivat vuorella, joka oli toisella puolella, ja israelilaiset olivat vuorella, joka oli toisella puolella, ja laakso oli heidän välillensä.

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt

Daavid, hänen isänsä, Iisai ja isoveljensä, Eliab.

Goljat – filistealainen kaksintaistelija – 3,25 metriä pitkä mies

d) Vieraat termit

Kyynärä, pituusmitta n. 0,5 m, vaaksa on ½ kyynärää eli 25 cm
Sekeli, painomitta, n. 11 – 16 grammaa

2. Itse kertomus Raamatusta

1 Sam. 17:1–54.

Niin filistealaisten joukoista tuli kaksintaistelija nimeltä Goljat, kotoisin Gatista. Hän oli kuuden kyynärän ja vaaksan pituinen. Hänellä oli vaskikypäri päässänsä ja suomuspanssari yllänsä, ja rintahaarniska, joka painoi viisituhatta sekeliä (55 – 80 kg), oli vaskea. Hänellä oli säärissään vaskivarukset ja selässään vaskikeihäs. Hänen peitsensä varsi oli niin kuin kangastukki, ja hänen peitsensä kärki, joka painoi kuusisataa sekeliä (6,5 – 9,5 kg), oli rautaa. Kilvenkantaja kävi hänen edellensä.

Goljat astui esiin ja huusi Israelin taisteluriveille: "Miksi te lähditte sotaan ja asetuitte sotarintaan? Minä olen filistealainen, ja te olette Saulin palvelijoita; valitkaa joukostanne mies, joka tulee tänne minun luokseni. Jos hän kykenee taistelemaan minua vastaan ja surmaa minut, niin me olemme teidän palvelijanne; mutta jos minä voitan ja surmaan hänet, niin te olette meidän palvelijamme ja palvelette meitä." Filistealainen sanoi vielä: "Minä olen tänä päivänä häväissyt Israelin taistelurivit. Antakaa tänne mies, niin me taistelemme keskenämme." Kun Saul ja koko Israel kuuli nämä filistealaisen puheet, valtasi heidät kauhu, ja he pelkäsivät suuresti.

Iisain kolme vanhinta poikaa oli seurannut Saulia sotaan; ja näiden hänen kolmen sotaan lähteneen poikansa nimet olivat: esikoisen Eliab, toisen Abinadab ja kolmannen Samma. Daavid lähti tuontuostakin Saulin luota Beethemiin kaitsemaan isänsä lampaista. Filistealainen Goljat astui esiin haastaen taisteluun joka aamu ja ilta, neljänäkymmenenä päivänä. Iisai sanoi pojallensa Daavidille: "Ota veljillesi eefa-mitta näitä paahdettuja jyviä ja nämä kymmenen leipää, ja vie ne kiireesti leiriin veljillesi. Vie nämä kymmenen juustoa tuhannenpäämiehelle. Tiedustele veljiesi vointia ja hanki varmuus, että lähetys on heille saapunut. Saul ja he ynnä kaikki Israelin miehet ovat Tammilaaksossa sotimassa filistealaisia vastaan." Varhain seuraavana aamuna Daavid jätti lampaat vartijan haltuun, otti kantamuksensa ja lähti matkalle, niin kuin Iisai oli häntä käskenyt.

Daavid käy sotarintamalla tapaamassa veljiään

Kun Daavid tuli leiriin, lähti sotaväki taistelurintaan ja nosti sotahuudon. Israel ja filistealaiset asettuivat sotarintaan toisiansa vastaan. Niin Daavid heitti tavarat selästänsä kuormaston vartijalle ja riensi sotarintaan; ja sinne tultuaan hän tervehti veljiänsä. Kun hän puhutteli heitä, niin kaksintaistelija, Goljat, tuli filistealaisten taisteluriveistä ja puhui niin kuin ennenkin; ja Daavid kuuli sen. Kun israelilaiset näkivät tuon miehen, pakenivat he häntä kaikki ja pelkäsivät suuresti. Israelin miehet sanoivat: "Katsokaa miestä, joka tuolla tulee! Hän tulee häpäisemään Israelia. Mutta sen miehen, joka surmaa hänet, kuningas tekee hyvin rikkaaksi ja antaa hänelle tyttärensä ja tekee hänen isänsä perheen veroista vapaaksi Israelissa." Niin Daavid sanoi miehille, jotka seisovivat siinä hänen kanssaan: "Mitä saa se mies, joka surmaa tuon filistealaisen ja poistaa häväistyksen Israelista? Sillä mikä tuo ympärileikkaamaton filistealainen on häpäisemään elävän Jumalan taistelurivejä?" Väki sanoi hänelle saman, minkä ennenkin: sen ja sen saa se mies, joka surmaa hänet. Mutta kun Daavidin vanhin veli, Eliab, kuuli hänen puhuvan miesten kanssa, vihastui Eliab Daavidiin ja sanoi: "Miksi sinä olet tullut tänne, ja kenelle olet jättänyt sen pienen lammaislauman siellä erämaassa? Minä tunnen sinun julkeutesi ja pahan sisusi; sinä olet tullut tänne katsomaan sotaa." Daavid vastasi: "Mitä minä sitten olen tehnyt? Saaneehan tuon verran kysyä." Mutta tuli tunnetuksi, mitä Daavid oli puhunut; ja se kerrottiin Saulille, ja tämä noudatti hänet luoksensa.

Saul lähettää Daavidin taisteluun

Daavid sanoi Saulille: "Älköön kenenkään mieli masentuko hänen tähtensä. Palvelijasi käy taistelemaan tuota filistealaista vastaan." Saul sanoi Daavidille: "Et sinä voi mennä tuota filistealaista vastaan etkä taistella hänen kanssaan, sillä sinä olet nuorukainen, mutta hän on sotilas nuoruudestaan saakka." Mutta Daavid sanoi Saulille: "Palvelijasi on ollut kaitsemassa isänsä lampaista. Jos leijona tai karhu tuli ja vei lampaan laumasta, niin minä hyökkäsin sen jälkeen, löin sen maahan ja tempasin saaliin sen suusta; ja jos se karkasi minua vastaan, niin minä tartuin sen partaan, löin sen maahan ja tapoin sen. Kun palvelijasi on lyönyt maahan sekä leijonan että karhun, niin tuolle ympärileikkaamattomalle filistealaiselle käy niin kuin niille; sillä hän on häväissyt elävän Jumalan taistelurivejä." Daavid sanoi: "Herra, joka on pelastanut minut leijonan ja karhun kynsistä, pelastaa minut myös tämän filistealaisen käsistä." Silloin Saul sanoi Daavidille: "Mene; Herra olkoon sinun kanssasi."

Daavid valitsee sotavarusteet

Saul puki takkinsa Daavidin ylle ja pani vaskikypärin hänen päähänsä sekä panssarin hänen yllensä. Daavid satoi hänen miekkansa vyölleen takin päälle ja yritti käydä, sillä hän ei ollut koskaan sellaisia koettanut. Niin Daavid sanoi Saulille: "En minä voi näissä käydä, sillä en ole koskaan tällaisia koettanut." Daavid riisui ne päältänsä. Daavid otti sauvansa käteensä, valitsi purosta viisi sileätä kiveä, pani ne paimenlaukkuun, joka hänellä oli linkokivisäiliönä, otti lingon käteensä ja meni filistealaista vastaan.

Herra antoi Goljatin Daavidin käsiin

Filistealainen tuli yhä lähemmäksi Daavidia, ja kilvenkantaja kulki hänen edellensä. Kun filistealainen katsahti ja näki Daavidin, halveksi hän häntä; sillä hän oli vielä nuorukainen, verevä ja kaunis näöltään. Niin filistealainen sanoi Daavidille: "Olenko minä koira, kun tulet sauva kädessä minua vastaan?" Goljat kiroili Daavidia vannoen jumaliensa kautta. Sitten Goljat sanoi Daavidille: "Tule tänne minun luokseni, niin minä annan sinun lihasi taivaan linnuille ja metsän eläimille." Mutta Daavid sanoi Goljatile: "Sinä tulet minua vastaan miekan, peitsen ja keihään voimalla, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin nimeen, Israelin sotajoukon Jumalan, jota sinä olet häväissyt. Tänä päivänä Herra antaa sinut minun käsiini, ja minä surmaan sinut, katkaisen sinulta pään ja annan filistealaisten sotajoukon ruumiit tänä päivänä taivaan linnuille ja metsän pedoille; ja kaikki maat tulevat tietämään, että Israelilla on Jumala. Koko tämä suuri joukko tulee tietämään, ettei Herra anna voittoa miekan eikä keihään voimalla; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme."

Kun filistealainen lähti tulemaan ja lähestyi Daavidia, niin Daavid juoksi nopeasti sotarintaan filistealaista vastaan. Daavid pisti kätensä reppuunsa ja otti sieltä kiven, linkosi ja satutti filistealaista otsaan, niin että kivi upposi hänen otsaansa, ja hän kaatui maahan kasvoillensa. Niin sai Daavid voiton filistealaisesta lingolla ja kivellä ja löi filistealaisen kuoliaaksi, eikä Daavidilla ollut miekkaa kädessään. Sitten Daavid juoksi ja asettui filistealaisen ääreen, tarttui hänen miekkaansa, veti sen tupesta ja tappoi hänet ja löi sillä häneltä pään poikki. Kun filistealaiset näkivät, että heidän sankarinsa oli kuollut, pakenivat he. Mutta Israelin ja Juudan miehet nousivat, nostivat sotahuudon ja ajoivat filistealaisia takaa laakson suulle ja Ekronin porteille saakka; ja filistealaisia kaatui surmattuina Saaraimin tiellä, aina Gatiin ja Ekroniin saakka. Sitten israelilaiset palasivat ajamasta filistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä. Daavid otti filistealaisen pään ja vei sen Jerusalemiin, mutta Goljatin aseensa hän asetti majaansa.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Sinä tulet minua vastaan miekan, peitsen ja keihään voimalla, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin nimeen, Israelin sotajoukon Jumalan, jota sinä olet häväissyt.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Varsinkin Vanhassa Testamentissa kerrotaan monista taisteluista, joissa Jumala näytti voimansa heikkoudessa mm Jerikon valtaus VT2_17 ja Gideonin taistelu VT2_21.

5. Opeteltava Raamatun lause

Minun armossani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa. (pienille tähän asti) Sen tähden minä mieluummin kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima asettuisi minuun asumaan. 2 Kor.12:10.

6. Lauluehdotus SK 268

Herrassa toivoni, turvani vahva, linnani ainoa autuuteni.
Herrassa rauhan ja riemun mä löydän keskellä vaarojen, vaivojeni.
Siis Jeesukselleni, mun ystävälleni kannan mä kunnian kiitokseni.

Herra mun lapseksi otti jo silloin, kun minut pienenä kastettiin.
Mun nimen nyt tänä päivänä vielä kertoo: Jo kastettu oon minäkin.
Siis Jeesukselleni, mun ystävälleni kannan mä kunnian kiitokseni.

Sanat ja sävel Tuntematon

Her-ras-sa toi-vo-ni, tur-va-ni vah-va, lin-na-ni
Her-ras-sa rau-han ja rie-mun mä löy-dän kes-kel-lä

(2)
ai-no-a au-tuu-te-ni. Siis Jee-suk-sel-le-ni, mun
vaa-ro-jen, vai-vo-je-ni.

ys-tä-väl-le-ni kan-nan mä kun-ni-an kii-tok-se-ni.

4.1.2015

